

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ, ЯК ШЛЯХ УДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

**Тягушева А. Ю., здобувачка вищої освіти групи ПУА 3/1
Миколаївський національний аграрний університет**

Децентралізація — процес перерозподілу або диспергування функцій, повноважень, людей або речей від центрального управління [1].

Децентралізація влади має дві сторони: територіальна децентралізація — це коли відбувається переміщення влади від центрального міста на інші території, та функціональна децентралізація — передання повноважень на прийняття рішень з головного органу будь-якої галузі уряду до нижчих рівнів. Прикладом такої децентралізації є відкриття філіалу для будь-якої корпорації, у якому буде свій директор який приймає рішення і відповідає за успіх конкретно цього філіалу.

Реформа передбачає створення фінансово незалежних громад, які зможуть самостійно і на належному рівні утримувати дитячі садки і школи, амбулаторії, будинки культури і клуби, дороги, інфраструктуру. Щоб отримати більше повноважень і грошей, місцеві громади повинні створити об'єднані територіальні громади (ОТГ).

Три основні складові, а це повноваження на місцях, фінансові ресурси і контроль, дозволять створити ефективну модель самоврядування. Переймаючи європейський досвід у впровадженні цієї реформи, а саме від сусідньої Польщі, в Україні будуть створені потужні територіальні громади, які матимуть більше повноважень, фінансову самостійність і, відповідно, більшу відповідальність [2].

Позитивними сторонами децентралізації є те, що місцеве самоврядування отримує можливість самостійно використовувати свої ресурси. Місцеві жителі контролюють владу зі свого боку, а держава здійснює контроль регіональної влади щодо дотримання законів.

Існують такі ризики від проведення даної реформи: по-перше позбавлення здатності держави зменшувати економічну нерівність, по-друге зменшення ефективності управління у порівнянні з централізованою

державною вертикаллю, по-третє зменшення макроекономічної стабільності, по-четверте – корупція.

Ми маємо такі рекомендації щодо проведення реформи децентралізації в Україні. По-перше, повноваження мають передаватися тим територіальним одиницям, які є достатньо великими аби забезпечити їх фінансування, необхідну кількість споживачів послуг, а також отримувати економічний ефект від масштабу. Цей висновок особливо актуальний в контексті об'єднання територіальних громад і формування «великих» районів. По-друге, держава не повинна самоусуватись від виконання функцій на місцях, а надавати методичну допомогу і здійснювати нагляд за місцевим самоврядуванням, особливо в частині делегованих повноважень. Також законодавче регулювання місцевих виборів і структури органів місцевого самоврядування повинне забезпечувати їх прозорість, підзвітність і збалансованість [3].

Отже, реформа децентралізації влади не є універсальним шляхом вдосконалення адміністративного управління і працює лише при належних умовах. При найгіршому варіанті децентралізація може бути шкідливою для економічного розвитку країни. Але, маючи до уваги її переваги і усвідомлюючи властиві їй ризики, створення запобіжних заходів і належний контроль дозволять не тільки скористатися усіма перевагами нової організації публічної влади в державі, а й створити необхідний фундамент для реформ у інших сферах.

Список використаних джерел

1. Вікіпедія: Децентралізація URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Децентралізація>
2. Децентралізація: плюси і мінуси URL: <https://rozvytok-hromady.com/po-suti/decentralizaciia-pliusy-i-minusy>
3. Ризики децентралізації URL: <https://decentralization.gov.ua/news/11589>

Науковий керівник – Олійник Т. Г. – канд. екон. наук, ст. викладач кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет